

Tentamen, 5B1207, Differentialekvationer II, för T2, den 18 april 2007, kl 8.00 – 13.00

Hjälpmedel: Mathematics Handbook, kompletterande formelblad för 5B1207, räknedosa.

För betyget 3 krävs inklusive bonus minst 14p, för betyget 4 minst 20p och för betyget 5 minst 26p.
ECTS-betyg: A: 26 – , B: 23 – 25, C: 20 – 22, C: 17 – 19, E: 14 – 16, F: 0 – 13.
11 – 13p berättigar till en kompletterande tentamen upp till betyget 3 (E).

1. (Räknas endast av dem som inte godkänts på kontrollskrivning nr 1, för övriga tillgodoräknas 3p.)

Bestäm funktionerna $x(t)$ och $y(t)$ så att

$$\frac{dx}{dt} = 3x - 5y,$$

$$\frac{dy}{dt} = 2x - 3y$$

och $x(0) = 5$, $y(0) = 1$. Lösningarna skall ges på reell form. (3p)

2. (Räknas endast av dem som inte godkänts på kontrollskrivning nr 2, för övriga tillgodoräknas 3p.)

Bestäm fouriertransformen till

$$x(t) = \frac{t}{t^2 + 2t + 5}$$

Svaret får inte innehålla några integraler. (3p)

3. (Räknas endast av dem som inte godkänts på bonusuppgiften, för övriga tillgodoräknas 3p.)

Beräkna den generaliserade 3:e-derivatan, $x'''(t)$, på så enkel form som möjligt, då

$$x(t) = \begin{cases} 2(3 - t^2), & \text{då } -1 < t < 1, \\ (t - 3)^2, & \text{då } 1 \leq t \leq 3, \\ (t + 3)^2, & \text{då } -3 \leq t < -1, \\ 0, & \text{då } t > 3 \text{ eller } t < -3 \end{cases}$$

och ange sedan x 's fouriertransform på reell form. (3p)

4. Bestäm den lösning till differentialekvationen

$$x \cdot (\cos y) \cdot y' = \sin y$$

som uppfyller villkoret $y(1) = \frac{\pi}{4}$ och ange det största intervall inom vilket det finns någon lösning till problemet. (3p)

5. LTI-systemen L_1 och L_2 har pulssvarsfunktionerna $\text{sinc } at$ respektive $\text{sinc } bt$, där a och b är reella konstanter och $0 < a < b$. Vilken blir pulssvarsfunktionen för det sammansatta system som man får då L_1 och L_2 seriekopplas? Svaret skall förenklas så långt möjligt. (3p)

6. Lös den partiella differentialekvationen

$$x \frac{u}{x} + \frac{u}{t} = x, \quad x > 0 \text{ och } t > 0$$

med bivillkoren $u(x, 0) = x^2$ och $u(0, t) = 0$, t.ex. med hjälp av Laplacetransformen. (5p)

7. En signal $x(t)$ har fouriertransformen

$$X(\omega) = \begin{cases} \cos \frac{\omega}{2}, & \text{då } |\omega| < 2, \\ 0, & \text{då } |\omega| > 2. \end{cases}$$

a. Bestäm $x(t)$. (3p)

Beräkna med ledning av svaret på a. det exakta värdet av

b.
$$I_1 = \int_{-\infty}^{\infty} \frac{\cos \frac{t}{2}}{1-t^2} dt$$
 (1p)

c.
$$I_2 = \int_{-\infty}^{\infty} \frac{\cos^2 \frac{t}{2}}{(1-t^2)^2} dt$$
 (2p)

8. En inkommande ljudsignal $x(t)$ störs av successiva ekon som ankommer med en konstant tidsfördröjning på 0,1 sek, d.v.s. den faktiskt inkommande signalen $y(t)$ är en linjär kombination av signalerna $x(t - n/10)$, $n = 0, 1, 2, 3, \dots$

Man vet också att ekona dämpas successivt med en fix faktor a , $0 < a < 1$, d.v.s. det n :te ekot är $a^n x(t - n/10)$. Därmed är

$$y(t) = \sum_{n=0}^{\infty} a^n x(t - n/10)$$

Man vill kunna rekonstruera signalen $x(t)$ ur signalen $y(t)$ och tänker använda fouriertransformteknik för detta.

a. Uttryck utan summa- eller integraltecken $Y(\omega)$ (fouriertransformen av y) i $X(\omega)$ (fouriertransformen av x) och parametern a . Svaret får inte innehålla integraler eller oändliga serier. Härled ur detta en enkel formel som ger signalen $x(t)$ om man känner $y(t)$ och a . (Obs att geometriska serier kan summeras!) (3p)

Storheten a är dock okänd, så den måste bestämmas. Ett sätt att förfara är att registrera den inkommande signal $y_{\text{test}}(t)$ som erhålls, då man sänder ett känt testljud, t.ex. ett normal-a (440 Hz) av viss längd (här vald till 4 sek):

$$x_{\text{test}}(t) = \begin{cases} \sin 880 \pi t, & \text{då } |t| \leq 2, \\ 0, & \text{då } |t| > 2. \end{cases}$$

b. Bestäm $X_{\text{test}}(\omega)$ och uttryck $Y_{\text{test}}(\omega)$ i a . (2p)

c. Beräkna $Y_{\text{test}}(880 \pi)$ som funktion av a . Vilket närmevärde för a får man om man empiriskt vet att $|Y_{\text{test}}(880 \pi)| \approx 6,5$? (1p)

Lycka till!